AVİM
AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

AVİM Yorum • No: 2011 / 24 • Eylül 2011

TATİLLERDEN SONRA ERMENİ SORUNU - III

Ömer Engin LÜTEM

Başkan Koçaryanın Tarihçiler Komisyonu Önerisini Reddettiği, Başkan Sarkisyanın Kabul Ettiği İddiası

Ermenistanın Taşnak eğilimli Lragir Gazetesi, 25 Ağustos 2011 tarihli sayısında bir WikiLeaks belgesine dayanarak Başkan Koçaryanın Başbakan Erdoğanın 2005 yılında yaptığı Tarihçiler Komisyonu önerisini reddettiğini oysa Başkan Sarkisyanın 2008 yılında aynı öneriyi kabul ettiğini öne sürdü. Bu iddia, Başkan Koçaryanın soykırım konusunu Türkiye ile görüşmeyi reddettiği Başkan Sarkisyanın ise kabul ettiği anlamını taşıyordu. Aşırı milliyetçi Ermeni çevrelerine göre soykırım gerçeğini tartışmak bir tür ihanet sayıldığından Başkan Sarkisyan güç duruma düşmüş oluyordu. Başkanın basın müşaviri Armen Arzumyan, alışılmadık bir şekilde Lragir gazetesine bir mektup göndererek Koçaryanın reddettiği bir hususun Sarkisyan tarafından kabul edildiği ifadelerine karşı çıktı ve gazeteden yapılmış olan bu yanlışı düzeltilmesini istedi.

Türkiye-Ermenistan protokollerinin imzası aşamasında Taşnaklar Hükümet koalisyonundan çekilmişlerdi. İzleyen dönemde Taşnaklar ile Sarkisyan ve başkanlığını yaptığı Cumhuriyetçi Partinin arasının gitgide açıldığı gözlemlenmişti. Bu arada Diasporanın Taşnakları destekleyen kesiminde Sarkisyan aleyhtarlığı daha da artmıştı. O derece ki, Taşnak Partisi Amerika Batı Yakası Merkez Komitesi bir bildiri yayımlayarak, Eylül ayı sonuna doğru New Yorka gelip Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda bir konuşma yaptıktan sonra Ermenistanın bağımsızlığı törenleri için Los Angelese gelecek olan Sarkisyan şerefine verilecek olan davete Karabağ topraklarını vermeye hazır olan ve Ermenistanı Türkiye ile ilişkileri normalleştirme uğruna Ermenistanı aşağılayıcı ve bozguncu bir yola sokan bir başkanı onurlandıramayacaklarını belirterek katılmayacaklarını bildirdiler. Ardından Başkan Sarkisyanın A.B.D.ye girişinin yasaklanmasını isteyen bir dilekçeyi imzaya açtılar. Diaspora Ermenilerinin ne derecede aşırı olabilecekleri sergileyen bu davranışa Ermenistandaki Taşnak Partisinin bile itiraz ettiğini belirtelim.

Bu olayların arkasında bir buçuk yıla kadar sonra yapılacak olan Ermenistan Başkanlık seçimleri bulunmaktadır. Başkan Sarkisyan, önce çok savunduğu Türkiye-Ermenistan Protokollerinin bir sonuca varmaması nedeniyle hayli yıpranmıştır. Ayrıca dünyada birçok ülkeyi vuran ekonomik kriz Ermenistanı da olumsuz etkilemiştir. Bu durumda, koşullarda bir değişiklik olmadığı takdirde, Sarkisyanın başkanlık seçimlerini Kaybetmesi olasıdır. Bu nedenle daha şimdiden başkanlık seçimleri konusunu gündeme getirmekte ve bu arada özellikle eski Başkan Koçaryanın aday olup olmayacağı tartışılmaktadır. Taşnakların,

Koçaryanın reddettiği Tarihçiler Komisyonu önerisini Sarkisyanın kabul ettiğini ileri sürerek Sarkisyanı zayıflatmak ve Koçaryanın olası adaylığını desteklemek istedikleri anlaşılmaktadır.

Gerçekte Koçaryanın reddettiğini Sarkisyan kabul etmiş midir?

Başbakan Erdoğan 13 Nisan 2005 tarihinde Başkan Koçaryana bir mektup göndererek ülkelerimiz tarihçi ve diğer uzmanlarından oluşan bir grubun 1915 dönemine ait gelişme ve diğer olayları sadece Türk ve Ermeni değil, ilgili üçüncü ülkelerde yer alan tüm arşivlerde araştırarak, bulgularını uluslararası kamuoyuna açıklamalarını önermişti. Başkan Sarkisyan bu mektuba 25 Nisanda verdiği cevapta, 1915 dönemi gelişme ve olaylarının araştırılması önerisini doğrudan yanıtlamammış, bu konunun dışında olan Türkiye-Ermenistan ilişkilerine öncelik vererek önkoşulsuz olarak diplomatik ilişkilerin kurulmasını önermiş ayrıca bu bağlamda iki millet arasında askıda kalan tüm sorunları çözmek ve bir anlayış birliğine ulaşmak amacıyla bu sorunları görüşecek bir hükümetler arası komisyon toplanmasını teklif etmiştir.

Bundan çıkan sonuç Başkan Koçaryanın Başbakan Erdoğanın önerisini olduğu gibi kabul etmemekle beraber tamamen de reddetmediğidir. Başbakan Erdoğanın önerisi sadece tarihi olayların araştırılmasıdır. Başkan Koçaryan ise iki ülke arasında askıda kalan tüm sorunların görüşülmesini önermiştir, tabii bunlar arasında tarihi olaylar, yani soykırım iddiaları da bulunacaktır.

Başkan Sarkisyan ise seçildikten kısa süre sonra Türkiye ile tarihi olayların da görüşülebileceğini söylemiş, Taşnaklar ve diğer aşırılardan gelen itirazlara karşı ise bu tür görüşmelerin soykırım gerçeğini değiştirmeyeceği şeklinde cevap vermişti. Türkiyenin Karabağ sorununda önemli gelişmeler olmadan Protokolleri onaylamayacağının kesinlik kazanmasından sonra ise ikinci Protokolde yer alan Tarihi Boyut Alt-Komisyonunun soykırım iddialarını ele almayacağına ilişkin söylemler yoğunluk kazanmıştır ve en sonunda Başkan Sarkisyan 2010 yılı Nisan ayında Alman Der Spiegel Dergisine verdiği bir mülakatta Türkiye suçunu itiraf ettiği takdirde Tarihçiler Komisyonu kurulmasının bir anlamı olacağını söyleyecek kadar işi ileri götürmüştür. Buna gerçekten inanıp inanmadığı ise ayrı bir konudur.

Yarın : ABD Kongresi ve Büyükelçi Atamaları

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: LÜTEM, Ömer Engin. 2026. "TATİLLERDEN SONRA ERMENİ SORUNU - III ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2011 / 24. Eylül 07. Erişim Kasım 11, 2026. https://mail.avim.org.tr/tr/Yorum/TATILLERDEN-SONRA-ERMENI-SORUNU-III

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır